

**Lag
om behandlingen av häktade och anhållna m. fl.;**

utfärdad den 20 maj 1976.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrives följande.

1 § Den som är häktad på grund av misstanke om brott eller av annan anledning får ej underkastas mera omfattande inskränkningar i sin frihet än som påkallas av ändamålet med häktningen samt ordning och säkerhet.

Häktad skall behandlas så att skadliga följder av frihetsberövandet motverkas. I den mån det lämpligen kan ske, skall åtgärder vidtagas för att ge häktad det personliga stöd och annan hjälp som han behöver. Sådana åtgärder får dock vidtagas endast om den häktade samtycker därtill.

2 § Häktad skall senast vid ankomsten till förvaringslokalen visiteras. Därvid skall iakttagas all den hänsyn som omständigheterna medger. Om möjligt skall vittne närvara.

Föremål som häktad ej får inneha enligt denna lag eller bestämmelse som har meddelats med stöd av lagen skall omhändertagas och förvaras för hans räkning.

3 § Vill häktad vistas tillsammans med en eller flera andra häktade, skall han beredas tillfälle härtill i skälig utsträckning, om lokalförhållandena medger det. Mer än en häktad får också förvaras i samma rum, om det är synnerligen påkallat av utrymmesskäl eller annan särskild anledning. Gemensam förvaring som angivits nu får dock ej ske, om den innebär fara från säkerhetssynpunkt eller, i fråga om den som är häktad på grund av misstanke om brott, fara för att bevis undanröjes eller utredning om brott eljest försvåras. I annat fall än som angivits nu får ej förvaras mer än en person i varje rum.

Förvaringen skall ske på sådant sätt att förbindelse mellan häktade som kan antagas påverka varandra i mål eller ärende såvitt möjligt förhindras. Även i övrigt skall häktad, särskilt om han är under 21 år, förvaras så att han ej utsättes för olämpligt inflytande av annan häktad.

4 § Vid behandlingen av häktad skall hänsyn tagas till hans hälsotillstånd. Häktad som företer tecken till sjukdom eller begär att läkare skall tillkallas, skall så snart det kan ske undersökas av läkare, om ej sådan undersökning uppenbarligen är obehövlig.

Läkares anvisning rörande vården av häktad som är sjuk skall iakttagas. Behöver den häktade sjukhusvård, skall sådan beredas honom så snart det kan ske.

Förlossning av häktad kvinna skall såvitt möjligt ske på sjukhus.

Om anledning föreligger därtill, skall den som enligt andra eller tredje stycket vistas på sjukhus stå under bevakning.

5 § Häktad skall såvitt möjligt erbjudas arbete eller annan därmed jämför-

lig sysselsättning under häktningstiden. Han skall vidare beredas tillfälle att utföra arbete som han själv skaffat sig, om det kan ske utan olägenhet.

Regeringen eller myndighet, som regeringen bestämmer, meddelar bestämmelser om ersättning åt häktad för arbete eller annan därmed jämför- lig sysselsättning som tillhandahålles honom.

6 § I den utsträckning det lämpligen kan ske bör häktad, om ej annat följer av tredje stycket, ges möjligheter att genom tidningar, radio och television följa vad som händer i omvärlden. Hans behov av annan förströelse bör tillgodoses i skälig omfattning.

Under förutsättningar som anges i första stycket får häktad själv skaffa sig eller mottaga böcker, tidskrifter, tidningar och annat som kan bereda honom förströelse.

I fråga om den som är häktad på grund av misstanke om brott får in- skränkningar helt eller delvis göras i hans rätt att ha tillgång till tidskrifter, tidningar, radio och television, om det är påkallat för att undvika att bevis undanröjes eller utredning om brott eljest försvåras.

7 § Häktad får inneha pengar, värdesaker och legitimationshandlingar i den mån det kan ske utan olägenhet. Han får ej inneha alkoholhaltiga dryc- ker eller andra berusningsmedel.

I övrigt får häktad, i den mån ej annat följer av denna lag, inneha person- liga tillhörigheter och skaffa sig varor eller annat enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

8 § Häktad skall ha möjlighet att dagligen vistas utomhus minst en timme, om ej synnerligt hinder möter däremot.

9 § Brev från häktad till svensk myndighet eller hans offentlige försvarare skall vidarebefordras utan föregående granskning.

Utöver vad som gäller enligt första stycket får häktad avsända eller mot- taga brev, om det kan ske utan fara från säkerhetssynpunkt och, i fråga om den som är häktad på grund av misstanke om brott, utan fara för att bevis undanröjes eller utredning om brott eljest försvåras.

Vägras häktad avsända eller mottaga brev utan föregående granskning av dess innehåll, skall brevet kvarhållas men får ej öppnas utan den häkta- des medgivande.

Om kvarhållande i visst fall av brev från häktad som vistas på rättspsyki- atrisk klinik finns särskilda bestämmelser i 9 a § lagen (1966: 301) om rätts- psykiatrisk undersökning i brottmål.

Vad i denna paragraf är föreskrivet om brev gäller även annan skriftlig handling.

10 § Bestämmelserna i 9 § andra och tredje styckena är tillämpliga även på försändelse av annat slag än brev eller annan skriftlig handling. Häktad får dock ej mottaga försändelse som har angivits nu, om den kan äventyra ord- ningen eller eljest medföra olägenhet.

Om det är påkallat för att hindra att otillåtna varor införes i förvaringslo- kal, får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer föreskriva att häktade ej utan särskilt medgivande får mottaga andra försändelser än

11 § Häktad får mottaga besök i den utsträckning det lämpligen kan ske. Han får ej mottaga besök som kan medföra fara från säkerhetssynpunkt. Ej heller får den som är häktad på grund av misstanke om brott mottaga besök som kan medföra fara för att bevis undanröjes eller utredning om brott eljest försvåras.

Om det är påkallat av säkerhetsskäl eller för att undvika att bevis undanröjes eller utredning om brott eljest försvåras, skall en eller flera personer vara närvarande vid besök.

Under förutsättningar som anges i andra stycket kan som villkor för besök föreskrivas att den besökande underkastar sig kroppsvisitation eller medger undersökning av väska, kasse eller annat dylikt som han vill medföra vid besöket.

Om försvarares rätt att sammanträffa med den som är häktad finns bestämmelser i rättegångsbalken.

12 § Telefonsamtal mellan häktad och person utom förvaringslokalen får äga rum i den utsträckning det lämpligen kan ske. Den häktade skall vägras telefonsamtal som kan medföra fara från säkerhetssynpunkt. Ej heller får den som är häktad på grund av misstanke om brott ha telefonsamtal som kan medföra fara för att bevis undanröjes eller utredning om brott eljest försvåras.

Om det är påkallat av säkerhetsskäl eller för att undvika att bevis undanröjes eller utredning om brott eljest försvåras, skall en eller flera personer på lämpligt sätt avlyssna telefonsamtal. Avlyssning får äga rum endast med den häktades vetskap. Telefonsamtal med hans offentlige försvarare får icke avlyssnas.

13 § Om missbruk ej kan befaras, kan häktad medges att besöka närstående som är svårt sjuk, närvara vid närståendes begravning eller i annat fall, då synnerliga skäl föreligger, lämna förvaringslokalen för viss kort tid. Under vistelsen utom förvaringslokalen skall den häktade vara ställd under bevakning, om ej sådan tillsyn av särskilda skäl kan antagas vara obehövlig.

14 § Medför häktad kvinna spädbarn vid intagningen eller föder hon därefter barn, kan tillstånd ges henne att ha barnet hos sig.

15 § Häktad får beläggas med fängsel

1. under transport och eljest under vistelse utom förvaringslokalen, om det är nödvändigt av säkerhetsskäl samt

2. i övrigt för att betvinga våldsamt uppträdande av den häktade, om andra medel visar sig otillräckliga och säkerheten oundgängligen kräver det.

Läkare skall så snart det kan ske yttra sig över åtgärd enligt första stycket 2.

16 § Beträffande den som är häktad på grund av misstanke om brott ankommer det på undersökningsledaren eller åklagaren att

1. avgöra om eller i vad mån hinder för medgivande enligt 3 § första stycket första meningen eller 9–13 §§ eller för tillämpning av 3 § första stycket andra meningen möter på den grund att åtgärden kan medföra fara för att bevis undanröjes eller utredning om brott eljest försvåras,

2. avgöra fråga om inskränkningar enligt 6 § tredje stycket.

Innebär avgörande enligt första stycket hinder för medgivande eller eljest inskränkning i häktads rätt, skall avgörandet omprövas så ofta anledning därtill uppkommer.

17 § Vad som sägs i denna lag om häktad har motsvarande tillämpning på

1. den som har anhållits eller gripits på grund av misstanke om brott,

2. den som har intagits i häkte eller polisarrest för förpassning till kriminalvårdsanstalt och

3. den som har tillfälligt placerats i häkte med stöd av 43 § första stycket tredje meningen lagen (1974: 203) om kriminalvård i anstalt.

18 § När någon i annat fall än som avses i 1 och 17 §§ intages i kriminalvårdsanstalt eller häkte för annat ändamål än verkställighet av påföljd för brott eller tages i förvar i polisarrest, skall denna lag, med särskilt beaktande av anledningen till intagningen och dennas varaktighet, gälla i tillämpliga delar, om ej annat föreskrives i lag eller annan författning.

19 § Om behandlingen i vissa fall av häktad som skall undergå rättspsykiatrisk undersökning finns särskilda bestämmelser i 7 a § lagen (1966: 301) om rättspsykiatrisk undersökning i brottmål.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1977 då lagen (1958: 213) om behandlingen av häktade och anhållna m. fl. skall upphöra att gälla.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

LENNART GEIJER
(Justitiedepartementet)

